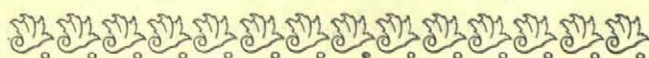

rustiek hek asjeblijft, overmorgen klaar, zoo, zoo en zoo, — P., tien aquaria, hè, zorg voor gespoeld zand en waterplanten? Morgen mee visschen, denk om sleepnetten! Overmorgen mee een veen halen, zorg voor je paard en kar! F., hier moet een zinken kuip, een fontein, een leiding, een watervalletje komen. Zorg jij er voor?"

Plannen maken, vergaderen, ontwerpen, bedisselen, bepraten, ja, dat is het eerste. Maar alleen als je zoo'n kaboutertroep op kunt roepen, met hun koningen aan 't hoofd, die 't vierentwintig uur zonder eten of slapen uithouden, dan is zoo'n tentoonstelling van levende en doode biologie mogelijk en anders niet.

Dat weten we alvast voor een volgenden keer. Alles was dankbaar en voldaan: comité en publiek; ook de planten en dieren; ze hadden er plezier in, zoo druk bekeken, bewonderd te worden; op één uitzondering na: aan de buitenkant, naast de ijverige bijenvolken, zat mokkend en ineengedoken het wilde, zwarte konijn, — dat de Afd. Bloemendaal vertegenwoordigde — tien dagen lang zijn melanisme te verwenschen.

E. HEIMANS.

DWARS OVER DE VELUWE.

Een schrill gefluit, en langzaam zette het stoomgevaarte, dat me naar de plaats van bestemming gebracht had, zich in beweging.

Daar stond ik nu aan het station Barneveld. Even den spoorweg overgestoken en ik was te midden van de vrije natuur.

Wat een heerlijk weer, de lucht egaal blauw met een enkel wit schapenwolkje, dat zich langzaam in teere draden uiteen spon; de zon deed alles dansen van genot en schitterde op de witgepleisterde muren van een plaggenhutje.

Ik volg den straatweg, die naar Voorthuizen leidt; aan beide kanten begrensd door beuken, in lentedos, prijkend met licht, schitterend groen, en uit die dichtbebladerde boomen hoor je allerlei vogelgeluiden door elkaar klinken, als een grootsche fuga. Ferm en krachtig zet de vink in, besluitend met een vluggen accoordenloop en van verre onderscheidt ge het aanhoudend getel van de tiftjaf.

In een der beuken zingt het gekraagde roodstaartje; een heerlijke vogel met pikzwarte vlek aan de keel, een roode borst en blinkende, witte streep op den kop. Telkens wanneer hij opvliegt, trilt het diertje even met zijn staart.

Deze lente hebben we twee van die vogels in het Vondelpark, achteraan bij den zoogenaamden

„berg“. Daar heb ik het diertje dan ook voor het eerst leeren kennen en kom je nu buiten; Haarlem en omstreken of het Gooi, overal is het te zien.

De heer Thijsse heeft ons prachtig op weg geholpen met z'n „Vogeljaar“. Na het verschijnen van dat werk ben ik met de vogels begonnen; ik ken er nu al een aardig aantal. Ge begrijpt, dat ik soms nog in twijfel sta, hoe de een of andere zanger toch mag heeten. Die onzekerheid is lang niet plezierig, maar zoo iets moet elk beginnend natuurvriend doormaken.

Al gauw ligt er een stuk heide voor me en nu zeg ik den straatweg vaarwel en steek dwars de bruine vlakte over.

Veel bloeit er nog niet: de Kruipbrem (*Genista pilosa*), een klein crucifeertje met grooten naam n.l. *Teesdalia nudicaulis* en het Boschkartelblad (*Pedicularis sylvatica*) met hare roze bloemen. Die *Pedicularis* is een van onze merkwaardigste planten van de zoo rijke Nederlandsche flora en kan, wat inrichting der bloem betreft, wedijveren met orchideeën en nog vele andere planten.

Heel goed staat die bloemengeschiedenis beschreven in het mooie, maar helaas uitverkochte boek van H. Müller „Die Befruchtung der Blumen“. Het komt hier op neer: De 4 meeldraden liggen dicht aaneengesloten, stijf tegen elkaar samengeklemd door de nauwe, kapvormige bovenlip. De helmknoppen springen van binnen open en daar de meeldraden tegen elkaar liggen, zoo hangt het gele poeder tusschen de helmknoppen. De stamper steekt boven de kapvormige lip uit. Een hommelt komt aangezoemd en zet zich op het lage gedeelte van de onderlip, duwt haastig zijn kop door de opening onder de bovenlip en raakt dan met den kop den stempel aan. Gretig drinkt hij het zoete vocht in en nu duwt onze dikke gast zodoende de nauwaaneensluitende zijwanden van de bovenlip uit elkaar; plots voelen de meeldraden zich bevrijd uit hunne knellende banden, en het stuifmeel valt nu naar beneden op den dichtbehaarden hommeltkop.

Wanneer ge goed toekijkt (met het bloote oog kunt ge het al zien) dan merkt ge onder den helmknop een haarbosje op. Dat kleine schuiertje verhoedt het zijdelings verspreiden van het zoo kostbare stuifmeel. In een andere bloem wordt dan de stamper met den bepoederden kop aangeraakt.

Dat is nu wel een zeer beknopt en onvolledig schema, doch wie er meer van weten wil, kan in het daar straks genoemde boek terecht. Nog meer geniet ge, wanneer ge daar bij zoo'n bloem gaat zitten, wanneer bijen en hommels op een zonnigen lentedag hun droomerig gezoem doen hooren en overal om u heen allerlei vogels hunne fluittonen ver weg laten weerklinken.

Ik wandel verder; hier en daar kruipen tusschen

de dorre heide wolfsklauwen (*Lycopodium clavatum*). Ge ziet er nog maar enkele groene puntjes aan; veel mooier zijn ze in het najaar.

Daarginds rijst een steile zanddijk op; de spoorlijn naar Nijkerk; de rails blinken en schitteren in de brandende zon. Die spoorlijn moet ik over en weer licht daar in landelijke rust een heivlakte voor me.

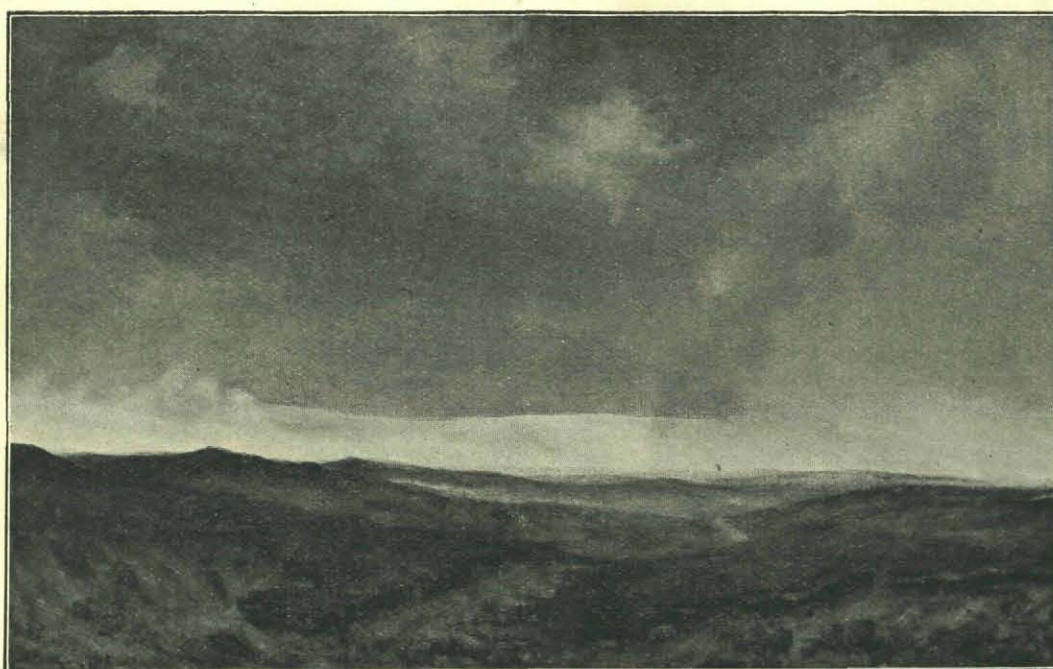
Een eindje verder duiken eenige boerderijen tusschen het groen op. Een mul zandwegje, begrensd door eikenboschjes, leidt naar den spoorlijn Barneveld — Apeldoorn. Het eigenlijke uitgangspunt van mijn tocht is feitelijk nog niet bereikt; eerst moet ik op open heide zijn, waar je uren en uren ver kan kijken tot alles aan den horizon in nevel weg blauwt. Rechts van het struikgewas spelen spiegelbeelden op de zacht gerimpelde oppervlakte van een

Onderwijl ben ik druk aan het uitsteken; de geheele trommel moet vol met Vetblad voor mijn tuintje; er staan hier genoeg planten.

Van die vleescheterij weet ge natuurlijk al alles; dat behoeft niet herhaald te worden. Wel is het aardig, om daarover eens een paar opmerkingen van F. W. van Eeden, den grooten botanist, aan te halen.

In zijn werkje „Onkruid II” zegt hij namelijk van *Pinguicula*: — na het verschijnen van Darwin's boek over de insectenetende planten — „Op sommige walletjes vond ik het hei-vet, een plantje met bleek-groene, vettige blaadjes en donkerblauwe, kleine bloemen, dat in den laatsten ook al van vleescheterij is beschuldigd.”

Een eindje verder schrijft van Eeden over *Drosera*: „Die arme planten! Overal wil de mensch een beeld

Op de Veluwe.

Naar een schilderij van Gust. v. d. Wall Perné.

heipoeltje en overal hoor je het gekwaak en geratel van kikvorschen.

Aan de kanten van het meertje steken de roze bloemen van Boschkartelblad vroolijk af bij de sombere heideplanten, hier en daar vind ik Vleugeltjesbloem (*Polygala vulgaris*) en verderop, wat een buitenkansje! massa's Vetblad (*Pinguicula vulgaris*) met mooie, blauwe bloempjes. Ja, dat is werkelijk een prachtig gezicht, die kleine, kleverige rozetjes vlak tegen den grond aan, terwijl de blauwe bloemen eventjes boven de calluna uitsteken.

Als ge eens zoo'n bloeiend *Pinguicula*-plantje machtig worden kunt, dan moet ge die dicht behaarde onderlip met de loupe bekijken. Dat is werkelijk heel mooi, al die fijne, witte haartjes en dan, die diepe, violette kleur.

vinden van zijne eigene ellendigheid. Omdat hij dieren slacht en zich met hun vleesch en bloed verzadigt, moeten de planten dit ook doen. Het schijnt mij echter nog niet zeker te zijn, of de bedoelde eigenschap niet veeleer louter zelfverdediging ten doel heeft.”

Ik volg den spoorweg, begrensd door kaarsrechte telegraafpalen, waarvan de draden blinken in de felle zon. Op die schitterende lijn zit een klein vogeltje, spitse bek, wit van onderen. Stil kijkt het voor zich uit. 't Is de Grauwe Vliegenvanger, alweer een vogel, die ik nog niet kende; ik zag het diertje nog niet in het Vondelpark. Bij mijne nadering vloog het Vliegenvangertje weg en verdween in het eikenhakhout, zonder een kik te geven.

In het beekje aan den kant van de spoorbaan

zie ik overal waterranonkel (*Batrachium heterophyllum*). Mooi steken die duizenden bloemen af, met een geel hart in het midden. 't Is alsof de beek met een wit waas overdekt is. Onder het struikgewas verschuilen zich enkele viooltjes (*Viola sylvatica*).

Eensklaps wijkt het kreupelhout en de open heide ligt voor me. Ver, heel ver, kan je daar turen, een uitgestrekte heuvelrij, hier en daar schitteren de kale zandplekken in brandende zon en de warme lucht trilt snel heen en weer; 't lijkt alsof er dwars

het torenspitsje en de windmolen van Garderen. Over de gloeiende zandduinen rijzen vale heuvelruggen steil omhoog en ver in 't verschiert met een fijnen sluier omhuld, een sluier uit neveldraden geweven, donkeren de dichte Soerensche bosschen op.

Boven dat heerlijke landschap breidt zich een zacht azuren lucht ver uit.

Wat een panorama! Een paar minuten stond ik al die heerlijke en zachte kleurcombinaties te bewonderen, maar toen was er weer afleiding en dat nog wel op zoo'n doodsche(?) heide. Een paar passen

Een heiderand voor Mierenleeuwen.

Krijtschets van Gust. v. d. Wall Perné.

door het wijde callunaveld een groote waterstroom loopt, waarvan ge de golven langzaam deinend op en af ziet gaan.

Ginds liggen de witschitterende landduinen van Stroe en Kootwijk, woeste, fantastische toppen, alles trillende, blanke zandplekken. En aan den anderen kant rijen zich de beuken; in de verte strekt zich de straatweg uit als een lange groene streep, midden door de woeste, kale vlakte getrokken. En boven die eenzame woestijn verheffen zich twee toppen; de eenige teekens van menscheijk leven :

van mij at wandelt een troepje tapuiten, dadelijk bij het opvliegen te herkennen aan het blinkend wit op den staart. Ik kon ze vrij dicht naderen en zelfs de donkere vlek bij het oog zien.

In de Zandvoortsche duinen heb ik ook dikwijls tapuiten bspied, maar daar waren ze tamelijk schuw en juist was je met veel moeite naar den vogel geslopen of hij vloog op, om een eindje verder weer uittartend neer te strijken. Hier waren ze niet zoo schrikachtig uitgevallen.

Vlak bij de tapuiten lag een vrij groot meer, dat

je al in de verte zag schitteren. Aan den kant bloeide vetblad, *Pedicularis sylvatica*, *Polygala vulgaris* en Kruipbrem. Uit het water rijzen de sierlijke trossen van Waterklaver (*Menyanthes trifoliata*) op, die prachtige bloemen met sierlijke franje aan de bloemkroon. Ook zag ik bladerrozetten van *Parnassia palustris*. Scherp tegen de heldere lucht staken twee reuzenboomen met hun loof af. Die hield ik maar steeds in het oog, altijd dwars de heide over.

Een paar kieviten vlogen me te gemoet en beschreven groote kringen. Wat maakten ze een lawaai, ze schreeuwden steeds harder en schriller: kloeiet, wiet, wiet". Waarschijnlijk was ik binnen het broed-

Een tweede wulp, want zoo heeten die vogels, vloog op en ver over de vlakte bazuinde hij z'n prachtige roep, door den Heer Thijssse in het „Vogeljaar" weergegeven (pag. 88).

Het volgende half uurtje leverde weinig merkwaardigs op, maar voor me schitteren eenige heimeertjes. De heide wordt woester, calluna is hier forscher en groene plekken bes- of kraaiheide (*Empetrum nigrum*) zijn daar uitmuntende schuilplaatsen voor talrijke vogels. Al bij 't geritsel door de hoog opgeschoten planten zijn vele meeuwen en sterntjes (gewone stern) opgevlogen, ook eenige grutto's en tureluurs.

De Veluwsche heide.
Krijtschets van Gust. v. d. Wali Perné.

gebied gekomen. Heideleeuweriken jodelen nu overal hun heerlijken zang, een lied vol grootsche vreugde.

Als een groote tegenstelling zien we tusschen die forsche calluna de teere, roze bloemhoofdjes van tweehuizig Roerkruid (*Gnaphalium dioicum*) en de parelende rozetjes van Zonnedaauw (*Drosera rotundifolia* en *D. intermedia*). Wel eigenaardig is het, dat op die uitgestrekte vlakte, waar ge 6 uur ver kunt zien, geen Bremstruiken stonden. Die forsche planten schijnen meer langs de spoorlijn voort te komen.

Plotseling duikt een groote vogel tusschen de heideplanten op.

Hij heeft een langen naar beneden gebogen snavel.

Alles woelt daar boven bont door elkaar en ge hoort velerlei alarmkreten; het beste is die van de grutto te onderscheiden; prachtig trilt het snel herhaalde wietto, wietto" door het luchtruim. Maar aan het poeltje zijn nog enkele vogels gebleven, half verscholen tusschen kraaiheide. Een enkele tureluur en grutto zijn duidelijk te onderscheiden. Een licht geritsel, het kraken van een *Empetrum*-takje scherpt mijne opmerkzaamheid en nu zie ik door den kijker twee zwarte vogels, vrij groot en met lang vooruitgestoken hals.

De dieren waren zeer schuw en ik heb ze helaas niet dicht genoeg kunnen naderen. Het breken van

een takje joeg ze weg; ze vlogen laag over de heide den kant van Garderen op. Wel zag ik een vogel met eene gloedvolle bruine kleur op de borst. Zouden het Korhoenders geweest kunnen zijn?

In het poeltje kun je even onder de watervlakte de lijnvormige bladen van *Lobelia dortmanna* zien.

In Augustus 1904 vond ik die plant in groote hoeveelheid te Stroe.

Wat was dat een gezicht, al die witte vlokjes over het meertje te zien bengelen. In de verte leek het wel Wollegras.

Al gauw ben ik op den straatweg. De zon brandt feller en feller, zoodat een beetje schaduw niet onwelkom is.

Een prachtige laan, aan beide kanten zware beuken prijkend in licht, jubelend voorjaarsgroen. Wat een verschil tusschen die wel mooie, maar zoo fel gloeiende heide.

En een oogenblik rust ik uit aan den wegberm, waar dorre bladeren zich opstapelen, waar het groene haarmos (*Polytrichum commune*) opbolt in donzige kussens, waar tusschen den dooden bladergrond witgele bloemen van Hengel (*Melampyrum pratense*) verrijzen.

Maar ver, heel ver, ben ik nog van Apeldoorn af. Hoe heerlijk het hier ook is, ik moet verder.

In een jong sparretje langs den wegwijk zie ik een boompieper; zingen doet het diertje niet, maar prachtig kan ik de zwart gespikkelde borst bewonderen en terwijl ik daar vol aandacht naar den pieper kijk, komt stil, heel bescheiden, een ander vogeltje aangevlogen, een fitis of tjiftjaf, dat is niet uit te maken, want van zang hoor ik niets. Het vogeltje scharrelt druk in een eikenboom en pikt met korte, krachtige rukjes in de mannelijke eikenkatjes.

Ik herinner me, dat de Heer Thijssen, iets dergelijks schrijft bij den berk, den lievelingsboom van het fitisje.

Na dat oponthoud stap ik weer verder; zoo langzamerhand begon ik dorst en honger te krijgen, men kan ook niet uitsluitend van natuurgenoet leven.

Op een heuvel steken het kerkspitsje en de molen van Garderen scherp tegen de azuren luchtzee af.

En weer ligt de weide hei voor me. Nu geen koele schaduw, maar fel schroeiende zon, geen boom beschut me voor die oogverblindende, machtige stralen.

Alles vale callunahoogten; ver weg strekken zich de heuvelruggen uit. Steeds helt de weg en bovenop den top, waar aan beide kanten het pad zachtjes naar beneden gloeit, is het hoogste punt van de „Vale Ouwe“ en heel ver glijdt langzaam een rookwolkje langs 't azuur, een donker nietig streepje schuift traag voorwaarts. 't Is de trein, die dwars de grootsche zandwoestijn oversteekt.

Het dorp Garderen licht voor me, langs den

ravijnweg slingert zich de Kamperfoelie; hier en daar rankt de „architectonische“ veebloemige Salomonszegel (*Polygonatum multiflorum*), te onderscheiden van de gewone Salemonszegel door den rolronden stengel.

Een aardig dorpje Garderen, een echt Geldersch plaatsje omgeven door groenende korenakkers, die in den wind zachtjes op en neer deinen, zooals de golven van eene kalme zee.

In de herberg, gelukkig geen café, waar je be- diend wordt door zwartgerokte „Jans“ met glimscheiding in het haar, kellers, die zoo kruiperig beleefd zijn, in die boerenherberg, heb ik me terdege verfrischt.

Toen wandelde ik verder naar het Uddel^{er}meer.

Wat waren die vergezichten toch mooi, zoo heerlijk en zoo wijd. Je kon op sommige punten van Barneveld tot Apeldoorn zien en dan; wat wisselden die witte zandvlekken af met de bruine heuvels. Hier en daar merkte je een vervallen hutje op, verderop, wanneer je er lang naar tuurde, donkere bosschen en dan vlak voor je den straatweg, die als een kronkelende reuzenslang dwars door de vale vlakte kroop, totdat hij plots bij een heuveltop verdween, om wat verder omhoog te rijzen.

Zoo ontstonden er stukken weg op elkaar, zooals een huis met verdiepingen.

Bij het Uddelermeer rees een klein, maar dicht beukenbosch op en hier hoorde ik het droefgeestig geroep van den koekoek. In een der beuken was iets wits te zien, dat zou de koekoek wel wezen en voorzichtig, voetje voor voetje sloop ik naderbij. Ha! hij bleef stil zitten; nu nog een paar passen, voorzichtig den kijker voor den dag gehaald en... daar zag ik den gewaanden koekoek, een ontschorst stuk hout, dat eenigszins den vorm van een vogel had. Maar ik gaf de jacht niet op en sloop stil nader. Eenige oogenblikken later, toen mijn voet een dorren tak deed kraken, vlogen de koekoeken op.

En nu was ik bij het Uddelermeer, de herberg was op Zondag helaas gesloten, maar gelukkig stond er een pomp, waar ik heerlijk, koud water gedronken heb.

Onder de dennen van de Hunnenschans, het walletje, dat het Uddelermeer hoefvormig omgeeft, heb ik weer genoten van prachtige vergezichten: groene weiden om het watertje met enkele boerderijen er omheen en verderop de heidevlakte.

Een schaapherder, een nieuwerwetsche Ralph, was bezig aardappels te schillen. Hij deed ze in een afgedankt dozerwtenblikje; 4 stokken, die eene schraag vormden werden in het zand gezet, een dwarslat er aan bevestigd en hieraan hing Ralph het blikje met aardappelen. Al gauw knetterde een lustig houtvuurtje onder het kooksel.

Bijna was ik in slaap gevallen, maar vooruit, ik moet nog veel genieten vandaag.

Boven de heide werd een hardnekkige strijd tusschen kievit en kraai gevoerd. Telkens vloog de kievit naar boven, om dan ineens naar omlaag te dalen en al die handige manoeuvres gingen gepaard met veel lawaaimakende kreten van mijnheer Vanellus. Die strijd tusschen kieviten en kraaien is dikwijls genoeg te zien. Eerst is de kievit den zwarten eierendief aan het opjagen; maar van verre komt een tweede kievit aangevlogen en het werk wordt met vereenigde krachten voortgezet. Steeds meer kieviten helpen den verdrukten bloedverwant en mooi is het, dat plotselinge zwenken te bewonderen.

Dan is de kievit boven, de kraai onder, het volgende oogenblik weer omgekeerd.

Meer en meer nader ik de uitgestrekte Soerensche bosschen. Amphitheatersgewijze rijzen ze omhoog; eerst een donkere dennengroep, daarachter jong, schitterend beukengroen als een lichtende plek tusschen die donkere wouden in en voor me uit glooit de zonnige zandweg, steeds kleiner en kleiner totdat hij plotseling tusschen bruine dennenstammen verdwijnt.

Heerlijk is het, van de hitte in een klein boschje uit te rusten. Aan den kant van de nog jonge sparren staat een groote paddenstoel. De hoed met een netwerk van witte aderen bedekt, de steel is bruin en ook hier loopt een fijner weefsel overheen. 't Is *Boletus chrysenteron*, een eetbare paddestoel. Dit exemplaar was echter half vergaan en verspreidde een ondragelijken stank.

Meer en meer helt de weg, nu begrensd door eikenhakhout en eindelijk ligt de boschpoort, gevormd door dicht bebladerde beuken, voor me.

Bij het Aardhuis volg ik een diepen groenbemosten ravijnweg en dwaal in de dichte loofbosschen van het kroondomein rond.

Een snel geritsel, en tusschen het struikgewas gluren twee reeën nieuwsgierig naar mij.

Ze zijn niet schuw en blijven doodstil staan; een mooi gezicht, die reeën in zoo'n groenend bosch, de fluweelen mosbodem met bloeiende boschbessen (*Vaccinium vitis idaea*) overdekt en tusschen het struikgewas de opgerolde pieken van Adelaarsvaren.

Dicht bij den Echoput zag ik nog de grauwe klauwier, die op een takje in het eiken hakhout zat. Voorzichtig sloop ik er naar toe tot op 2 M. afstand.

Prachtig kon ik elke detailteekening bewonderen, de pikzwarte streep door het oog en den kromgebogen bovensnavel.

Dat was nu eens aardig, dien vogel te zien, waarvan ze zooveel kwaads spreken, den moordeenaar, die levende insecten op dorens rijgt.

Veel van die dorensrijgerij kunt ge vinden in Brehm en zelf las ik eens in een werkje van Grant

Allen, dat dit klassieke dier ook jonge vogeltjes vangt en volgens andere boeken bemachtigt de klauwier kikvorschen, ja zelfs jonge wezeltjes, maar zooals de Heer Thijssse opmerkt, zal hier ook wel veel fantaisie bij in het spel zijn.

Na eene prachtige wandeling door de uitgestrekte bosschen kwam ik te Apeldoorn aan, om 7 uur 's avonds. 't Was dus een wandeling van ongeveer elf uur geweest.

Is zoo'n tochtje niet uitstekend voor de zomer-vacantie geschikt?

De Heer GUST VAN DE WALL PERNÉ, kunstschilder alhier, was zoo vriendelijk voor dit opstel enkele schetsen tijdelijk af te staan.

Amsterdam, 29 Mei 1905.

J. ALLEN.

ORNITHOLOGISCHE REISHERINNERINGEN.

De dag spoedde in ornithologische gedachtenwisseling ras ten einde, maar de regen wist van geen ophouden en 't zag er voor den terugtocht naar het station hoogst bedenkelijk uit. Toch werd deze na het avondeten, toen het reeds sterk begon te schemeren, aanvaard. Mijne booze verwachtingen van den tocht werden nog overtroffen, want de toestand der toch al slechte kleiweegen was, na een ganschen dag regen, waarlijk ontzettend. De weg voerde ons door onafzienbaar vlak veld, waar nog in enkele paren de groote trap broedt en ook de kleine trap door Kleinschmidt werd aangetroffen, en waar patrijzen in menigte aanwezig zijn. Herhaaldelijk hoorde ik koppels dezer vogels dichtbij opvliegen, maar kon ze in de steeds toenemende duisternis niet zien. Eindelijk, na een vol uur loopen over glibberige klei en door waterplassen, bereikten wij het armzalig gebouwtje dat als station der „Vincinalbahn“ dienst doet. Zelden heb ik zulke natte voeten gehad en zelden heb ik meer mijn stevige jachtlaarzen gemist. Ds. Kleinschmidt moest in de nu ingetreden volslagen duisternis den moeielijk te vinden weg weer terugwandelen, maar hij had hooge laarzen en een regenjas aan!

Den volgenden morgen om 5 uur op; prachtig weer; afreis naar Brunswijk. Hier zou ik een bezoek brengen aan mijn ouden vriend Dr. O. Finsch, tot voor korten tijd conservator aan 't Leidsch Museum, thans verbonden aan een nieuw gesticht museum in bovengemelde stad, en zich voornamelijk met het ethnologisch deel daarvan bezig houdend.

Brunswijk is een allerliefste stad; onder de kleinere steden van Duitschland een van de beste, die ik